



In dit Amerikaanse zwemparadijs zijn kinderen altijd traceerbaar, dankzij een gps-bandje. © Kevin Moloney/getty images

ren? Als zo'n toestel al nuttig zou zijn, is dat dan niet voor kleine kinderen, die verloren kunnen lopen? 'Kleine kinderen hou je in je buurt', reageert Hans Van Crombrugge. 'En op een strand, bijvoorbeeld, zijn low tech oplossingen zoals oriëntatiepalen efficiënter. Het is pas wanneer je kinderen begint los te laten, dat het spanningsveld tussen veiligheid en vrijheid ontstaat. Dan kan ik me voorstellen dat zo'n apparaat zowel ouders als kinderen net meer ruimte geeft om de wereld te ontdekken.'

Zou hij het zelf gebruiken? 'Ik had het er onlangs over met mijn veertienjarige dochter. Zij vertelde dat als we zo'n toepassing hadden, ze misschien al vroeger in haar eentje naar de stad was mogen gaan. Ik denk dat ze gelijk heeft. Het had haar bewegingsvrijheid verruimd en mijn gemoedsrust vergroot.'

Het zou Van Crombrugge zelfs niet verbazen dat de jongeren de nieuwe technologie sneller zullen omarmen dan de behouders van privacy en kinderrechten verwachten. 'Misschien vinden ze het gewoon leuk. Toen de gsm op de markt kwam, kon niemand voorzien hoe creatief mensen het toestel zouden gaan gebruiken. Ik verwacht hetzelfde met positiebepaling. Het kan een nieuwe dimensie toevoegen aan de al bestaande technologieën voor sociaal netwerken.'

Contraproductief

En dus geeft het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen groen licht voor een toestel dat niet inspeelt op angst, maar jongeren en ouders in vertrouwen

Kris Vandenreijt: 'We hebben het toestel ook al verkocht aan rijke families, die willen nagaan waar hun uitgaande kinderen zo excessief veel geld uitgeven'

laat communiceren over de plaats waar ze zich bevinden.

Dat is de theorie. In de praktijk worden alle bestaande technologieën voor het volgen van kinderen nu gepromoot vanuit angstgevoelens. Niet de sociale jongeren zijn de doelgroep van de ingenieurs, maar hun bange ouders. Het eerste wat we lezen op de website van nu.m8, is dat 33 procent van de kinderen niet zonder toezicht buiten mag spelen, omdat elk jaar 140.000 kinderen vermist worden. Ook bij de voorstelling van Liveline luidt het dat een vermist kind de ergste nachtmerrie is van elke ouder.

'Het is de grote paradox van al dat soort toestellen', reageert Bruno Vanobbergen van het Kinderrechtencommissariaat. 'Ze pretenderen de angst weg te nemen, maar ze wakkeren de angst alleen maar aan. Terwijl vertrouwen net de basis hoort te zijn van elke re-

latie tussen ouders en kinderen. Het is trouwens een illusie te geloven dat je alle risico's kunt wegnemen. Jongeren moeten af en toe op hun bek kunnen gaan om volwassen te worden. En ouders moeten aanvaarden dat risico's deel zijn van de opvoeding.'

Ook Child Focus, dat nochtans van de zorg voor vermiste kinderen een nationale prioriteit maakte, ziet de komst van elektronische toezichthouders met lede ogen aan. 'Ze zijn onwerkbaar en onwenselijk', zegt woordvoerder Dirk Depover. 'Een echte ontvoering kun je er niet mee voorkomen, en voor de zelfredzaamheid van een kind zijn ze contraproductief. In plaats van afspraken te maken, gaan ouders op een gadget vertrouwen.'

Bovendien privatiseert dit soort technologie de veiligheid, aldus Depover. 'Wie het kan betalen, wordt de politieagent van zijn eigen kind, maar kijkt niet meer om naar de ander. Terwijl veiligheid net een collectieve verantwoordelijkheid hoort te zijn.'

Dirk Depover heeft niet het gevoel dat het Belgisch publiek op zulke toestellen zit te wachten. Maar vaak creëert het aanbod de vraag. Wat dat betreft, maakt Child Focus noch het Kinderrechtencommissariaat zich veel illusies. De trackingtoestellen voor kinderen komen eraan en zullen het brede publiek bereiken. 'We kunnen er alleen op blijven hameren dat opvoeden een zaak van vertrouwen is', zegt Bruno Vanobbergen. 'Men spreekt nu wel van een communicatietoestel, maar ik vrees dat het vooral tot veel conflicten tussen ouders en kinderen zal leiden.'

Liveline

Het localisatiesysteem Liveline wordt ontwikkeld door een consortium van DKE Aerospace, het beveiligingsbedrijf Itrust consulting en de Nederlandse sociale netwerksite Bliin. Het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen is een wetenschappelijke partner. De toepassing is bedoeld voor het lokaliseren van kwetsbare personen binnen een gezinscontext: kinderen en bejaarden. 'Het toestel moet toelaten je lokatie te delen met mensen die je vertrouwt', zegt Stef Kolman van Bliin. In dat opzicht verschilt het van de bestaande technologie, die vooral op bespieden en controleren is gericht.

'Wij keren die logica om. Het is de drager die beslist om zijn positie bekend te maken. Liveline is bedoeld voor kinderen, ouders en grootouders.' Wim Lahaye verwacht dat in een Europese context de zorg om privacy een commercieel voordeel zal bieden ten opzichte van de concurrenten.

Liveline functioneert via gps en gsm. De ontwikkelaars gaan ervan uit dat de meeste gsm's op

termijn een gps-functie zullen bevatten, zoals nu al bij de meeste smartphones het geval is. Concreet zou je dan via het sturen van een sms naar je kind of bejaarde ouder kunnen nagaan waar de ander zich bevindt.

Tegelijk kun je de gsm van kind of grootouder zo instellen dat hij regelmatig een signaal uitzuurt met de positie van de drager. Het toestel zal ook een SOS-knop bevatten. Het systeem zou functioneren via een beveiligde website.

Die technologie bestaat trouwens al. Google latitude laat toe je positie met anderen te delen. 'Wij willen iets gelijkaardigs aanbieden, maar binnen een beveiligde context, die de privacy garandeert. Het initiatief ligt bij de persoon die zelf beslist of hij al dan niet zijn positie wil delen, en met wie.'

Het consortium wil tegen eind dit jaar Liveline op grote schaal op de markt brengen, en biedt de applicatie aan in twee versies, voor families en voor zorginstellingen of bedrijven.

www.liveline-project.eu